

**AANWIJZING AL-01
INTERNATIONAAL VERVOER ZAAIZAAD
2025-2026**

De vaste commissie voor zaaizaden heeft de volgende aanwijzingen voor internationaal vervoer van zaaizaad vastgesteld.

De aanwijzingen zijn per hoofdstuk als volgt ingedeeld:

1.	VERVOER ONGESCHOOND ZAAIZAAD VAN EN NAAR EU-LIDSTATEN	1
1.1	Algemeen	1
1.2	Afgifte transportdocument.....	1
1.3	Onder controle nemen van onbewerkt zaaizaad	2
2.	MELDING EN INVOER BUITENLANDS ZAAIZAAD	2
2.1	MELDING	2
2.2	CERTIFICERING	2
2.3	BEMONSTERING, KEURING EN AFLEVERING	3
2.4	ZAAIZAAD VOOR VERDERE VERMEERDERING	4
2.5	GELIJKSTELLING DERDE LANDEN.....	4
Bijlage I	Schema identificatie, bemonstering en certificering van ingevoerd zaaizaad.....	5
Bijlage II	Door EU gelijkgestelde zaaizaadgewassen per land.....	6

Deze aanwijzing is van toepassing op het vervoer van zaaizaad tussen EU-lidstaten en uit derde landen, waaronder partijen die nog niet definitief zijn gecertificeerd. Voor dit voorlopig of onbewerkt materiaal worden aanvullende voorschriften gehanteerd ten aanzien van transportdocumenten, identificatie en de wijze waarop de NAK de partij bij binnenkomst onder controle neemt.

1. Vervoer ongeschoond zaaizaad van en naar EU-lidstaten

1.1 Algemeen

Vervoer van te velde goedgekeurd, ongeschoond zaaizaad van en naar EU-lidstaten is mogelijk op voorwaarde dat:

- elke partij is gedekt door een transportdocument (NAK 216);
- elke vervoerseenheid is geïdentificeerd door middel van een vervoerslabel.

1.2 Afgifte transportdocument

Voor de afgifte van het transportdocument voor het vervoer naar EU-lidstaten gelden de volgende voorwaarden:

- Het transportdocument moet tenminste twee werkdagen vóór het vervoer worden aangevraagd.
- Er wordt één transportdocument per vracht afgegeven.
- Elke vervoerseenheid wordt voorzien van een grijs vervoerslabel en geplombeerd. Het nummer van de gebruikte plombes worden op het transportdocument vermeld.
- Het gewicht moet officieel worden vastgesteld op een weegbrug, die de NAK aanwijst.
- De twee voor de NAK bestemde afschriften van het transportdocument worden direct na afgifte naar de NAK gestuurd.
- Bij **ongerepeld vlas** wordt per perceel één transportdocument afgegeven dat met de laatste vracht wordt meegegeven en waarop het totaalgewicht is vermeld. Voor ongerepeld vlas geldt geen plombevoorschrift. Afgifte van het transportdocument is alleen mogelijk bij vervoer naar bedrijven die bij de keuringsdienst in België (Agentschap voor Landbouw en Visserij,

Afdeling Productkwaliteitbeheer te Brussel) zijn aangesloten.
Een lijst van die bedrijven is als bijlage toegevoegd.

1.3 Onder controle nemen van onbewerkt zaaizaad

Het onder controle nemen van ingevoerd onbewerkt zaaizaad vindt als volgt plaats:

- De ontvanger informeert de NAK **over** de invoer van elke partij die in een EU-lidstaat te velde is gekeurd, maar niet definitief gecertificeerd. **Dit dient voor verdere bewerking van de partij te gebeuren.**
- De keurmeester neemt het buitenlandse transportdocument in en vermeldt de hierop voorkomende gegevens op een partijkaart, waarop hij zijn handtekening zet.

2. Melding en invoer van buitenlands zaaizaad

2.1 Melding

Import van buitenlands zaaizaad moet in de volgende gevallen worden gemeld bij de NAK:

- Partijen graan in verband met de controle op wilde haver (*uitgezonderd partijen geteeld en gecertificeerd in Denemarken, Estland, Finland, Letland, Litouwen, Noord-Ierland en Zweden*);
- Partijen van *derde landen*¹ die voor verdere vermeerdering worden gebruikt.
- Partijen onbewerkt/niet definitief gecertificeerd zaaizaad met grijs label (zie 1.3).

De melding moet plaatsvinden voordat de oorspronkelijke sluiting van de partij wordt verbroken, zodat controle hierop nog mogelijk is. Voor melding wordt formulier NAK 217 gebruikt dat bij de NAK kan worden besteld. Melding kan ook plaatsvinden door middel van een wekelijkse computeruitdraai; daarop moeten dezelfde gegevens voorkomen als op het meldingsformulier. *De bedrijven die erkend zijn voor certificering hoeven geen melding aan de NAK te doen (valt onder aanwijzing erkenning certificering ZZ-13).*

2.2 Certificering

In het buitenland voortgebracht zaaizaad moet op de volgende wijze zijn gecertificeerd.

2.2.1 Definitief gecertificeerd materiaal

- a. Geteeld in een EU-land:
  - gecertificeerd volgens het EG-systeem.
- b. Geteeld in een derde land dat door de EU is gelijkgesteld (zie bijlage II):

Gelijkgestelde gewassen:

- gecertificeerd met OESO-label met de volgende aanduiding: 'EG-normen, ISTA-methode' of bij partijen uit de VS en Canada 'EG-normen, AOSA-methode'.
- bij elke partij moet een ISTA-(AOSA)-attest aanwezig zijn.

Niet gelijkgestelde gewassen:

- gecertificeerd met OESO-label en een officieel attest voor OESO-gewassen.
- gecertificeerd met label van land van herkomst voor niet-OESO-gewassen.

- c. Geteeld in een derde land:
  - gecertificeerd met OESO-label en officieel attest voor OESO gewassen
  - gecertificeerd met label van land van herkomst voor niet-OESO gewassen.

2.2.2 Nog niet definitief gecertificeerd materiaal

- a. Uit een EU-land:
  - met een transportdocument en voorlopig gecertificeerd (met grijze labels).
- b. Uit een door de EU-gelijkgesteld derde land:
  - OESO-gewassen met een OESO-label

---

¹ Landen die geen lid zijn van de EU (m.u.v. Zwitserland)

of

- met een transportdocument en grijze OESO-labels.

c. Uit overige derde landen:

- OESO-gewassen met een OESO-label

of

- met een transportdocument en grijze OESO-labels.

Partijen niet definitief gecertificeerd zaad, die niet op bovenstaande wijze zijn gecertificeerd, komen als regel alleen in aanmerking voor identificatiesluiting.

2.3 Bemonstering, keuring en aflevering

In bijlage I is weergegeven hoe zaaizaad bij invoer moet zijn gecertificeerd, in welke gevallen bemonstering moet plaatsvinden, hoe met de genomen monsters gehandeld moet worden en hoe de certificering moet zijn bij aflevering.

2.3.1 EG-gecertificeerde partijen

EG-gecertificeerde partijen kunnen onder de bestaande certificering worden afgeleverd in Nederland en andere EU-landen voor zover het rassen betreft die in Nederland of in een ander EU-land tot het verkeer zijn toegelaten. Dit is ook mogelijk naar andere landen voor zover de EG-regeling daar wordt aanvaard. Voor aflevering naar derde landen kan certificering met OESO-label plaatsvinden.

Bij granen gelden aanvullend de volgende eisen ten aanzien van wilde haver:

- in een monster van 3 kg mag geen wilde haver voorkomen of;
- bij de veldkeuring en het monsteronderzoek van 1 kg mag geen wilde haver zijn geconstateerd.

Uit een document van de buitenlandse keuringsdienst moet blijken dat de partij aan één van de twee gestelde voorwaarden voldoet (*Denemarken, Estland, Finland, Letland, Litouwen, Noord-Ierland en Zweden is geen document nodig*). Is dit niet het geval, dan moet alsnog monsteronderzoek in 3 kg plaatsvinden.

Partijen waarvan de geldigheid van de certificering op grond van punt 2.2 van aanwijzing GV-03 is vervallen, kunnen op verzoek van de houder van de partij worden herbemonsterd en gehercertificeerd. Voor vermelding van een nieuwe datum kunnen stickers voor hercertificering worden gebruikt.

EG-partijen die met grijze labels worden ingevoerd kunnen na bemonstering en onderzoek worden gecertificeerd. Uitzaaï van een monster hiervan moet op het NAK-controleveld plaatsvinden indien het prebasiszaad, basiszaad of gecertificeerd zaad 1^e vermeerdering betreft.

2.3.2 OESO-gecertificeerde partijen

OESO-gecertificeerde partijen afkomstig uit door de EU gelijkgestelde derde landen zijn tot het verkeer in de EU toegelaten (**met uitzondering van soorten die plantenpaspoortplichtig zijn**) als aan de voorwaarden van gelijkstelling is voldaan, t.w.:

- het OESO-land een EG-gelijkstelling heeft voor het betreffende gewas (zie bijlage II);
- het ras op de OESO- en EU-rassenlijst staat;
- op het OESO-certificaat de volgende aanduidingen staan vermeld:
  - 'EC-norms'
  - 'ISTA-methods' (USA en Canada: 'AOSA-methods');
- bij import een ISTA-(AOSA-)attest aanwezig is.

Bij hercertificering van een OESO-partij die aan de voorwaarden van gelijkstelling voldoet worden opnieuw OESO-labels gebruikt (**met uitzondering van soorten die plantenpaspoortplichtig zijn**). Hercertificering vindt overeenkomstig Art. 15.7 KR plaats. Bij opmenging met componenten afkomstig uit de EU mogen EU-certificaten worden gebruikt.

Partijen afkomstig uit door de EU gelijkgestelde OESO-landen die op een transportdocument en met grijze labels worden ingevoerd, kunnen na bemonstering en onderzoek worden

gecertificeerd met EU-certificaten. *Tevens dient uitzaai van een monster plaats te vinden op het NAK-controleveld indien het prebasiszaad, basiszaad of gecertificeerd zaad 1^e vermeerdering betreft.*

Indien niet aan de voorwaarden voor EG-gelijkstelling is voldaan, dan is de partij niet tot het verkeer toegelaten. Partijen afkomstig uit landen die voor het betreffende gewas gelijkgesteld zijn, kunnen worden bemonsterd en volledig onderzocht. Als de partij aan de normen voldoet vindt hercertificering plaats met OESO-certificaten met daarop de aanduidingen 'EG-normen' en 'ISTA-methode'.

Partijen van soorten die plantenpaspoortplichtig zijn, moeten worden gehercertificeerd met NAK-certificaten met EU-vlag en plantenpaspoort er op (combi certificaat) voor toelating verkeer in de EU. De partijen mogen wel binnenkomen (geïmporteerd worden) bij een geregistreerde bewerker die tevens erkende locatie is voor import EU.

2.4 Zaaizaad voor verdere vermeerdering

Elke ingevoerde partij van kwekerszaad, prebasiszaad, basiszaad en gecertificeerd zaad, die bestemd is voor verdere vermeerdering, moet worden bemonsterd voor uitzaai op het NAK-controleveld, tenzij kan worden aangetoond met een verklaring van de buitenlandse keuringsinstantie dat de partij wordt of is opgenomen in de nacontrole.

Voor beproevingsdoeleinden gelden t.a.v. ingevoerd zaaizaad van rassen in onderzoek dezelfde maximale hoeveelheden als voor in Nederland geteeld materiaal is bepaald.

2.5 Gelijkstelling derde landen

In bijlage II is vermeld welke landen door de EU zijn gelijkgesteld en voor welke gewassen dit geldt. Bestaat er geen OESO-regeling dan moet het zaaizaad volgens de bestaande nationale regeling van het betreffende land zijn gecertificeerd.

Dr. N.J. Rietbroek,
Secretaris vaste commissies
pootaardappelen en zaaizaden

Bijlagen: - I en II

Schema identificatie, bemonstering en certificering van ingevoerd zaaizaad

Omschrijving	Het zaaizaad is geteeld in:					Toelichting
	EU land	Een door de EU gelijk gesteld 3 ^e land		Overige landen		
1. Van welke gewassen teeltmateriaal is toegelaten	I	II, III, IV		III, IV		<u>Gewassen</u> I = Alle gewassen II = Gewassen waarvoor het land gelijkgesteld is III = OESO-gewassen IV = Groenvoedergewassen zoals genoemd onder opm. en alle gewassen voor zover re-export naar een 3 ^e land zal plaatsvinden
2. Welke documenten bij invoer vereist zijn		Gewassen		Gewassen		
		Gelijkgesteld	Overige	Gelijkgesteld	Overige	
		- definitief gecertificeerd zaaizaad	1	2*	3	
- geschoond maar niet gecertificeerd	6	4 of 6	4 of 6	4 of 6	n.v.t.	
- ongeschoond zaaizaad	6	4 of 6	4 of 6	4 of 6	n.v.t.	
3. Wanneer bemonstering en inspectie						<u>Documenten</u> 1 = EU-label 2 = OESO-label + officiële vermelding dat zaad voldoet aan EG-normen 2* = idem aan 2 + officieel ISTA of AOSA-atteest 3 = OESO-label + officieel ISTA of AOSA-atteest 4 = OESO-label 5 = Label van land van herkomst 6 = Transportdocument + grijs label 7 = EG-handelszaad (indien toegestaan) 8 = Label met soortnaam + identificatiesluiting
a) voor vermeerdering	A*	A*	A*	C	C	
b) niet voor vermeerdering	C	C	C	C	C	
c) op grijs label PB, BZ en CZ voor vermeerdering	A	A	A	A	A	
4. Welke certificering bij aflevering vereist is						<u>Bemonstering/inspectie</u> A = van elke partij voor uitzaai op NAK-controleveld *(tenzij al nacontrole uitgevoerd in land van productie) C = alleen inspectie voor zover dit nodig wordt geacht
- in Nederland	1,7	2	2	7	7	
- in een ander EU-land	1,7	2	2	7	7	
- in derde landen	1,3,7	3,8	3,7,8	3,5,7,8	5,7,8	
<p><u>Opm.:</u> Van de volgende gewassen mag handelszaad in de EU in het verkeer worden gebracht</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bermudagrass - Bokshoorn (Fenegriek) - Esparcette - Knolrietgras - Pannonische wikken - Straatgras - Steenklaver - Zwarte mosterd 						

Door de EU gelijkgestelde zaaiadgewassen per land die voor Nederland van belang zijn.

Land \ Gewas	Tarwe, gerst, haver, rogge, triticale	Mais	Raapzaad	Koolzaad	Mosterd	Karwij	Blauwmaanzaad	Vlas	Suikerbieten	Voederbieten	Vlinderbloemigen	Grassen	Koolraap	Mergkool	Bladrammenas	Zonnebloem	Soja	Hennep	Facelia
Argentinië	X	X	X	X	X	X	X	X			X	X	X	X	X	X	X	X	X
Australië	X	X	X	X	X	X	X	X			X	X	X	X	X	X	X	X	X
Bolivia		X														X			
Canada	X	X	X	X	X	X	X	X			X	X	X	X	X	X	X	X	X
Chili	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Israël	X	X	X	X	X	X	X	X			X	X	X	X	X	X	X	X	X
Servië	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Marokko	X	X	X	X	X	X	X	X			X	X	X	X	X	X	X	X	X
Moldavië	X	X	X	X	X	X	X	X			X	X	X	X	X	X	X	X	X
Nieuw-Zeeland	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Oekraïne	X	X		X					X	X						X	X		
Turkije	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Uruguay	X	X	X	X	X	X	X	X			X	X	X	X	X	X	X	X	X
USA	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Verenigd Koninkrijk	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Zwitserland ¹⁾	X	X	X	X	X	X	X	X			X	X	X	X	X	X	X	X	X
Zuid-Afrika		X	X	X	X	X	X	X			X	X	X	X	X	X	X	X	X

In de EG-beschikking 2003/17 betreffende de gelijkstelling van in 3^e landen voortgebracht zaaiad is per land aangegeven welke soorten zijn erkend.

¹⁾ Zaad van deze gewassen is toegelaten op grond van een bilateraal landbouwverdrag tussen de EU en Zwitserland.